

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Charitine virgine & martyre.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

nauem conscendens, Siciliam redijt, atque ad Syracusanam urbem deveniens, pauco illic tempore superuixit, in quo semper pie sancteq; viuendo, finem vitæ completiuit, acquirens sibi regnum æternum, intercedentibus sanctis martyribus, quibus fuerat famulatus. Ex die verò qua sepulta sunt corpora sanctorum martyrum Placidi, Eutythij ac Victorini fratrum, & beatissimæ virginis Flauiae fororis eorum, in ecclesia sancti Baptistæ Iohannis, vtrâ iam basilica illa sancti Iohannis vocata non est, sed in honore sanctorum qui intus erant sepulti, sancti Placidi ecclesia vocabatur, vsq; ad tempora scilicet illa, quando Romani Siciliam amiserunt. Omnibus etiam temporibus quibus Saraceni Siciliæ dominati sunt, ecclesia ipsa ex beati martyris Placidi nomine vocabatur.

Eccē quomodo Sancti pro viuētib; intercedunt.

MARTYRIVM SANCTÆ ET GLORIOSÆ VIRGINIS ET MARTYRIS CHRISTI CHARITINES,
Authore Simeone Metaphraſte.

DOMINATVM aliquandò obtinuit impietas, & Imperatores furore concitauit aduersus eos, qui Christianorum tenebāt opinionem. Satellitum autem & ministrorum erat officium, scrutari Christianos: & pijs intentabantur minæ multiplicium tormētorum. Ad quendam ergò Comitē generosa quoquē defertur virgo Charitine, quòd non solum in honore habeat Christianos, sed etiam multos inducat ad suam religionem: quin etiam eos, qui opinionem susceperunt Christianorum, tutiores reddat ad suum cultum. Ad eam ergò accedit Comes in spe habitantem, & seorsum secum, & cum Deo versantem. Accedit autem ira plenus: & statim ei plagas infligit, & ferreum ei collare imponit: & eam tradit Cōsulari iniustissimo Iudici. Ille verò & statim proponit instrumenta suppliciorum: & cum martyrem curasset sisti ad suum tribunal: Miserere, inquit, tuū, antequam periculum facias suppliciorum, sapienti vtens consideratione: & dijs immortalibus offer sacrificium. Sic enim tria lucrificas maxima. Nam & deorū potentiam tibi reddes propitiam: & Imperatorum attrahes beneuolentiam: & florentem speciem acerbis tormentis non facies flaccescere.

Octobris 3.

S. Charitine male accipitur.

Hæc cum audisset martyr, ad cælum quidē tollit oculos, quod illinc proficiscitur, euocans auxilium: signo autem Christi munita: Es moribus quidem, ait, varius, & Confularis, vaserque & callidus: sed ad nullam vtilitatem aperte tibi redibit hæc peruersitas: neque enim me capies adulans, nec me minans perterrefacies, nec consulens me poteris in aliam traducere sententiam, nec mollire id, quod est in me promptum propter Christum patiendistudium. Confido enim in solo & vero Deo. Si mihi ergò credas, miserere potius tui erroris. Consule tibi ea, quæ sunt vtiliora, nempe furda non colere simulacra: de quibus alicubi dixit noster propheta in spiritu: Dij, qui cælum & terram non fecerunt, pereant: & Dij gentium dæmonia, Dominus autem cælum fecit. Et rursus: Simulacra gentium argentum & aurum, opera manuum hominum. Similes eis fiant, qui colunt ea.

Respondet Iudici fidenter.

Ierc. 10. Psal. 95. Psal. 113.

Postquàm hæc audiuit Iudex, irā rursus repletus, insit quidem eius capillos radi in superficie. Illud autem factum est, & maximum consecutum est miraculum. Caput enim rursus fuit comatum. Ex quò Iudex maiore ira motus, iubet prunas ardentē imponi eius capiti, deindē etiam acerum ei infundi, dolores sic præbēs acriores. Propter quæ generosa virgo: Domine Iesu Christe, dixit, eorum, qui in te fidutiam posuerunt, certum & firmam auxilium, qui tuos sanctos tres pueros in medio flammæ ardentis incombustos cōseruasti, tu quoq; nunc mihi adsis, & ad ea, quæ propter te suscipiuntur, confirma supplicia, nè quandò de me liceat dicere inimicis veritatis: Vbi est Deus eorum? Post preces autem relaxata fuit martyr à doloribus, & Deum laudabat, ei agens gratias. Quæ quidem statim agrē ferens Confularis, ferreos candentes obeliscos iubet infigi vberibus martyris. Hoc ergò graui ei illato tormento, carnes quidem ferreis illis obeliscis consumebantur: cordis autem eius amor in Christū magis accendebatur. Deindē etiam iubet lampades ignis eius admoueri lateribus. Illa

Raduntur eius capilli, sed diuinitus restituntur.

Dan. 3.

Psal. 78.

Vide cruciatum.

verò etiam dum lampades accendebantur, intentius perseuerabat in orationibus. Sed à cruciatu relaxatæ vis fiebat, vt dijs sacrificaret.

Cùm autem & corde & labris in confessione esset immutabilis, Iudex, qui eque, atque ipsa in tormentis cõstans, ad malum erat obstinatus, iubet lapidem collo eius alligari, & sic eam deijci in profundum maris. Quod quidem cùm factum esset: Ago tibi gratias Domine, clamabat martyr, quòd vt per aquam marinam trãsirem, propter sanctum tuum nomẽ, tibi visum sit, quò inueniar munda in die resurrectionis: sed tua ostende, vt semper, nunc quoq; in me miracula, per quæ magnum tuum nomen magis glorificetur in secula seculorum, Amen. Hæc illa sic orauit, & dissoluta sunt vincula, & solus lapis fuit in profundo demersus. Illa autem (ò miraculum) firmo ac stabili pede stabat super dorsum maris, & per aquas, tanquã per terrã solidam ingrediens, proficiscebatur ad litus. Interim verò cùm vidisset manentem Consularem, & expectantem, quisnam futurus esset rei exitus, dicit: Salue Consularis. Ne nunc quidem intellexisti virtutem Christi, qui in me operatur? An adhuc contendis cæcutire, & repugnare veritati? Si ergò, relictis tenebris, ad veram lucem accesseris, tibi procurabis salutem. Quòd si persistere velis in prioribus, mihi quidem eris causa multorum bonorum, tuæ autem animæ interitum conciliabis. Hanc dicendi libertatem cùm non ferret vir execrandus, eo autem, quod in ea acciderat, miraculo esset stupefactus, à se discessit, cumq; vox & sermo defecit. Cùm autem vix rãdem ad se redijisset, nolebat quidem intelligere, dicit autem: Vt magnam Galilæi putem esse potentiam, persuadent ea, quæ facta sunt: sed ego conabor ostendere ea potius facta esse præstigij. Sic dixit, & in eos, qui adstabant, statim oculos conijciens, iubet eos statim nudare sanctam, & manibus post tergum vinctis eam rotæ alligare, & carbonum cumulum cum ferreis quibusdam secantibus instrumẽtis subternere, & rotam frequentius circumagere, vt contritis paulatim membris, cum graui dolore martyr è vita excederet. Atq; machina quidem statim fuit perfecta: supernum autem rursus auxilium solito quoq; nunc ostendit. Nam descendens Angelus, & flammam carbonum extinxit, & robur carnicum dissoluit, vt nec rotam quidem possent omninò circumagere.

Hinc animo perplexus, & planè ignarus, quid ageret, Præses, non dubitauit alia excogitare supplicia. Iubet ergò manuum & pedum vngues ei euelli. Et illi quidẽ protinus fuerunt amputati: tormentum autem ab illa reputabatur, perindè ac si alius pateretur. Ipse autem rursus prioribus alia adijciens, ei quoq; iubet dentes extrahi: Sed quomodo Præses in grauibus inueniendis, ita nec illa in grauibus ferendis supplicij fuit defatigata. Itaque purum eius corpus probro afficere cogitauit sceleratus. Et ad ministros conuersus: Eam, inquit, accipite, & in excelsum & medium aliquem locum ducite: & præcones euntes per vniuersam regionem finitimam, ad probrum ei afferendum conuocent chorum impudicorum. Postquã autem probro & contumelia satis fuerit affecta, eam ad me reducere, vt ea, quæ desunt, ei adijciam. Martyr autem Christi ei respondit: Est mihi Christus, qui omnia sola voluntate transmutat, & solo nutu, qui etiam meam animã hodiè suscipiet immaculatam, tuis, ò prophane, dispersis & dissipatis consilijs. Hæc cùm dixisset, manus simul, mentem & oculos in cælum tollens, orauit Deum, quem desiderabat. Postquã autẽ orauit, cum pace apud eum deposuit animam, sacrificans purum corpus & spiritum ei, propter quem omnia pro nihilo reputabat, melius iudicans mori, quã peccare etiam præter sententiam.

Qui autem etiam post eius mortem, apud se immortalem volebat alere insaniam, Consularis quid machinatur? Iubet eius corpus cum multa arena in saccum inijci, & proijci in profundum maris, non magis illam deinceps crucians, quã Christianos, & volens eos priuare diuitijs & gloria reliquiarum. Atq; sic quidem ad effectum est deductus Consularis iussus, & in vndas proiectum fuit corpus martyris. Sed ne tunc quidem tui oblitus est, ò Charitine, Deus, qui vicissim glorificat eos, qui ipsum glorificent. Nam tunc quoquẽ, vt solet, ostensus est faciens magnalia: & tres quidem totos dies corpus tenuit mare pulchrè seruatum, & nullo penitus detrimento affectum. Deindè corpus idem, quòd communem coluit Dominum, iptum quoq; omninò reueritum, amicè tradit propinque cuidam terræ. Vir autẽ quidam, cui nomen Claudius, moribus mitis ac moderatus, qui martyrem aluerat ab ineunte ætate, eum id fideliter sustulisset, & præclarè condijisset, in quodam venerando loco id deposuit, ei rapim constructo sepulcro, non vt illam decebat, sed vt tempus daret, & eorum, qui tunc reru potiebatur, præscribebat metus. Hic fuit finis Christi martyris Charitines, quinto men-

Demergitur in profundum maris.

Præclarum miraculum.

Adscribit stultus Iudex virtutẽ Dei præstigij.

Inane supplicij diuinitus impeditur.

Horrendi cruciatus in vnguium & dentium euulsione.

Inter precēs suũ Christo spiritum reddit.

1. Reg. 2.

Insigne miraculum.

to mensis Octobris, in Christo Iesu Domino nostro: Cui gloria & potentia in secula seculorum, Amen.

VITA S. MEINVLPHI DIACONI ET CONFESSORIS, AVTHORE GOBELINO PERSONA, VT

habet codex manuscriptus. Stylum passim mutauit

F. Laur. Surius.

ANNUS Dominicæ incarnationis septingentesimo septimo, s. Octobris, age simoseptimo, cum Carolus Magnus eam Saxoniam Cap. 1. partem, quam nunc Vuestphalam vocant, bello subegisset, omnes maiores natu eius regionis venerunt ad eum Paderbornam; vno dempto Vuitikindo, viro primario, quem nonnulli Regem, alij duces fuisse arbitrantur. Ij autem, qui ad Carolum venere, omnes in eodem loco Vuestphalori primo. res baptizantur. salutaribus baptismi vndis expiati sunt, visumque est Carolo Regi, illic Episcopi sedem constituere. Itaque tertio abhinc anno parvam ibi construxit ecclesiam, eamque, quod locus necdum munitus esset, Herbipolensi Episcopo tum commendauit. Porro anno inde decimoquinto, Canonicum ecclesie Herbipolensis Hatumarium, natione Vuestphalum, primum illic Episcopum instituit. Hatumari primus Episcopus Paderbornens. cuius episcopatus anno quarto Leo Põtifex Romanus, eius nominis tertius, ab æmulo Roma pulsus, ad Regem Carolum Paderbornam venit, & ab eo honorifice in primis acceptus, sedem illam autoritate Apostolica confirmauit.

Per id tempus vir quidam opulentus & nobilis, non longè ab eo loco habitans, Cap. 2. Christiana religione iam initiatus, viam vniuersæ carnis ingressus est, relicta vxore catholica Vuirude, & paruo filio, qui etsi per ætatem ambulare iam posset, necdum tamen baptismatis fonte renatus erat. Ea ergo Vuirudis, captata opportunitate, ad Carolum Regem cum filiolo suo fidenter accessit, atque eius gratiam & beneuolentiam studuit promereri. At Rex fœminam humaniter & piè accipiens, filium eius coram se curauit baptizari, & eum de sacro fonte suscipiẽs, Meinulphi nomen ei Meinulpho puer baptizatur. imposuit. Postquam autè Hatumarius primus Paderbornensis Episcopus eam ecclesiam annis octo administrauit, è vita decessit. Ei verò subrogatus est alius quidam Canonicus Herbipolensis, Baduradus nomine, natione Vuestphalus, præfuitq; illi ecclesie ad annos quadraginta & octo, primariamque siue cathedralem ecclesiam, quam Carolus Magnus inchoauerat, ipse absoluit, aquod quam Meinulphus puer literis ad discendis est admotus. Cumque & ætate & scientia proficeret, Baduradus Episcopus eum monasterij ecclesie Paderbornensis Canonicis accuratè commendauit, vt sub instituto regulari, pietatis & bonorum morum acciperet incrementa. Vbi ille sanè S. Meinulphus est Episcopo à secretis. Eius virtutes. cum ætatis accessione tantos habuit in vera pietate progressus, vt Episcopus morum eius grauitate & haud obscuris virtutum indicijs multiuarijs permotus, eum sibi peculiariter à secretis esse voluerit. Erat namq; ingenio perspicax, corpore castus, mète pius ac Deo deuotus, iustitia pollens, instructus temperantia, cõsilio prouidus, fortis in aduersis, largus eleemosynis, sermone facundus, corporis forma decorus. Deindè sacris initiatus, Diaconus ordinatus est, in quo ordine ad supremũ usque vitæ diè permanfit.

Quod verò Episcopus Baduradus (cui Meinulphus tanta fuit familiaritate coniunctus) vir multa virtute clarus extiterit, suis testantur scriptis, qui eius ætate vixere, virtutum eius hoc singulare quoddã documentum ad posterorũ notitiam annotantes. Cap. 3. Cum enim, vt aiunt, ab obitu eius anno vicesimoseptimo sepulcrum illius quadam ex causa aperiretur, indumenta, cum quibus corpus eius humatum fuerat, tam sana & integra sunt inuenta, vt ne simbria quidem dissoluta vel corrupta videretur. Ex qua re pia manauit opinio, ea vestium, quæ tot annis humo obruta fuissent, incorruptione certum præberi documentum, illum mentis integritate & vitæ puritate vitam sibi æternam conciliasse ac promeruisse. Accidit autem, vt quandoquè idem Baduradus in familiari colloquio circumstantibus quæstionem proponeret, quid sibi vellent ea Saluatoris verba: Vulpes foueas habent, & volucres cæli nidos: filius autem hominis non habet, vbi caput suum reclinet, & quidam ex eis responderet, Meinulpho audiente: Christus filius hominis, cordis nostri domicilium sibi expetit, sed peccata